

N:o 43.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående afsondring af jord från indragna militiebostället Bjuf n:o 3 i Malmöhus län; gifven Stockholms slott den 18 april 1890.

Med åberopande af bilagda protokoll öfver ecklesiastikärenden vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att medgifva,

att från indragna, nu utarrenderade fanjunkarebostället $\frac{7}{16}$ mantal Bjuf n:o 3 (förr n:o 16) i Bjufs socken af Malmöhus län må till fattighustomt åt Bjufs församling för alltid upplåtas ett å en af kommissionslandtmätaren T. F. Röing år 1885 upprättad karta utmärkt jordområde om 67 ar 20 qvadratmeter, mot vilkor att församlingen dels vid nu löpande arrendeperiods utgång den 14 mars 1891 i länets ränteri såsom köpeskilling inbetalar ett belopp af 1,353 kronor 60 öre, dels och bestrider all kostnad för bestämmande af mantal å berörda område, hvilket i likhet med försällda mindre kronogendomar iklädes frälse natur,

samt att nämnda köpeskilling må få användas på enahanda sätt, som är bestämdt i fråga om köpeskillingarna för de hemman och lägenheter, hvilkas försäljning eger rum jemlikt nådiga brefvet den 29 maj 1874.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevägen.

OSCAR.

G. Wennerberg.

omfattende författningsförslag om att återställa den gamla bestyrkningen i landstingsförbundet om att landstinget har rätt att utlämna till landstingsförbundet en del av landstingsförbundets medel för att betala ut till landstingsförbundets medlemmar.

Utdrag af protokollet öfver ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 18 april 1890.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern friherre ÅKERHIELM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve LEWENHAUPT,
Statsråden: friherre von OTTER,

WENNERBERG,
friherre PALMSTIerna,
friherre von ESSEN,
friherre ÅKERHIELM,
ÖSTERGREN,
GROLL,
WIKBLAD.

N:o 38.

Departementschefen, statsrådet Wennerberg anförde härefter:

- »Hos Eders Kongl. Maj:t har Bjufs församling i underdånighet anhållit, att från utarrenderade förra fanjunkarebostället $\frac{7}{16}$ mantal Bjuf n:o 3 (förr n:o 16) måtte få till fattighustomt afsöndras ett område af 67 ar 20 qvadratmeter, hvilket för närvarande till största delen innehafves af församlingen för samma ändamål efter öfverenskommelse med egendomens arrendator, mot erläggande på en gång af en lösesumma, beräknad efter kapitalisering af den afgäld, som vid en den 17 mars 1885 af kommissions-

landtmätaren T. F. Röing med biträdande gode män förrättad uppmätning af området föreslagits, eller 20 kubikfot korn för tunnland räknadt; varande vid ansökningen fogade transsumt af protokollet vid nämnda förrättning ävensom karta öfver ifrågavarande jordområde.

Efter nådig remiss hafva underdåniga yttranden i ärendet afgifvits dels af kronofogden i orten, dels af tillförordnade domänintendenten i Malmöhus län, dels, efter församlingens hörande, af Eders Kongl. Maj:ts befallnings-hafvande i länet, dels ock af domänstyrelsen.

Kronofogden har meddelat, att den till utbrytning föreslagna jorden utgjorde boställets nordöstra del, begränsad i norr af allmän landsväg, i öster af egendomen Olstorp, i söder af Helsingborg—Hessleholms jernväg samt i vester af ett jordområde, som upptages af banvaktarestuga vid jernvägen; att brukningen af bostället ej blefve i någon mån försvårad, om afsöndringen verkstäldes; att platsen, som utgjordes af åker, till jordmånen bestode af lera på sandbotten och således ej vore af bästa beskaffenhet, men likväl af medelmåttig bördighet; samt att kronofogden icke hade något att påminna mot ansökningen. Han har tillika hemstält, att afgälden för lägenheten i dess helhet måtte bestämmas till 9 hektoliter korn, som med beräkning af 7 kronor 52 öre för hektoliter, utgörande det i länets markégångstaxa för sistlidna år fastställda medelmarkégångspris, motsvarade i penningar 67 kronor 68 öre, och att således enligt nådiga cirkuläret den 6 december 1878 köpeskillingen för lägenheten måtte bestämmas till tjugu gånger detta belopp eller 1,353 kronor 60 öre, att af församlingen på en gång erläggas, när området tillträddes, hvilket, derest afsöndringen komme till stånd, ansåges lämpligast böra ske den 14 mars 1891, vid hvilken tid nu löpande arrendeperiod utginge.

Tillförordnade domänintendenten har upplyst, att å det område, som den vid ansökningen fogade kartan upptoge, funnos förutom den af Bjufs församling för närvärande disponerade lägenhet tre af husmän bebodda lägenheter med en ytvidd af tillsammans omkring 9 ar, och att församlingen för den jord, densamma innehade, till arrendatorn årligen erlade 55 kronor. Emot den föreslagna afsöndringen vore icke något att anmärka, helst om den skulle omfatta hela det å kartan upptagna området, som jemte en till banvaktstuga uppläten trekant genom jernvägen redan förut vore helt och hållit afskuret från boställets öfriga egor. Det kunde emellertid ifrågasättas, om ej de tre husmännens rätt borde tagas i betraktande, då tillförordnade domänintendenten hölle troligt, att vid egendomens förestående utarrendering, derest ej afsöndringen komme till stånd, ifrågavarande personer och deras hustrur,

med anledning af nådiga brefvet den 18 maj 1888, skulle få sig mot afgäld tillförsäkrad besittningsrätt till lägenheterna under sin lifstid, hvarför tillförordnade domänintendenten hemstält, huru vida icke sådan förmån kunde dem beredas, äfven om lägenheten afsöndrades, och för sådant fall föreslagit, att hvor och en skulle erlägga samma årliga afgift, som vid nyligen hållen arrendevärdering för honom bestämts. Det af kronofogden föreslagna inlösningspriset, 1,353 kronor 60 öre, syntes tillförordnade domänintendenten någorlunda motsvara lägenhetens värde; dock ansåge han, att utom lösesumman en årlig afgäld, motsvarande de på det till afsöndring afsedda området belöpande onera, borde derifrån utgå till stamhemmanet.

Bjufs församling, hörd öfver hvad som i kronofogdens och tillförordnade domänintendentens utlåtanden blifvit anfört, har enligt protokoll vid kommunalstämma den 18 sistlidne januari förklarat, att ansökningen afsåge förvärvande af jemväl de delar af ifrågavarande jordområde, som för närvarande brukades af husmän, och att stämmman icke hade något att erinra mot den af kronofogden föreslagna köpeskillingen, men anhölle, att, derest afsöndringen medgåfves, särskildt hemmantal måtte blifva det afsöndrade området åsatt.

Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Malmöhus län har, då församlingen förklarat sig villig att erlägga den föreslagna köpesumman, 1,353 kronor 60 öre, hvilket belopp Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande på grund af jordmånen mindre goda beskaffenhet ansett vara fullt tillräckligt, och då genom den ifrågasatta afsöndringen brukningen af bostället icke komme att i någon mån försvåras, underdåligst hemstält, det Eders Kongl. Maj:t täcktes medgifva, att ifrågavarande lägenhet finge af församlingen inköpas mot den föreslagna köpesumman, att erläggas på en gång, med tillträdesrätt den 14 mars 1891; hvarjemte Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande, som med hänsyn till lägenhetens ringa areal icke ansett lämpligt, att särskildt hemmantal åsattes densamma, hemstält, att, derest köpet komme till stånd, årlig afgäld sedermera måtte i laga ordning bestämmas för lägenheten, att i kronans räkenskaper redovisas.

Domänstyrelsen erinrar till en början, hurusom Bjufs' församling år 1885 gjort underdårig ansökan om rätt att tillösa sig samma område, som nu åsyftas. Fögeriförvaltningen hade då föreslagit den årliga afgälden till 30 kubikfot korn för tunnlandet, hvilken afgäld, efter förvandling i penningar, enligt det genom förordningen angående förändring af grundräntor och kronotionde den 23 juli 1869 fastställda medelmarkegångsvärde, motsvarade 48 kronor 60 öre, samt hemstält, att, då, med beräkning af denna

afgäld tjugu gånger, köpeskillingen för hela området skulle utgöra 1,321 kronor 31 öre, denna summa måtte bestämmas såsom vederlag för området. I det underdåniga utlåtande, som den 11 december 1885 afgaſ af domänstyrelsen med anledning af sistnämnda ansökning, anförde domänstyrelsen, att styrelsen, lika med Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande, ansåge köpeskillingen böra grundas å värdet af den utaf fögderiförvaltningen föreslagna afgäld, 30 kubikfot korn för tunnlandet, men att anledning ej syntes förefinnas att vid sättande af berörda värde frångå den förvandlingsgrund, som förut i likartade fall blifvit följd, eller senast fastställda medelmarkengångspris, hvadan och enär detta då vore 2 kronor 19 öre eller 57 öre högre än det af fögderiförvaltningen använda värde, den köpeskilling, församlingen enligt domänstyrelsens åsigt borde utgifva, med tillämpning af den i nådiga cirkuläret den 6 december 1878 omförmälda grund, utgjorde 1,786 kronor 21 öre. Församlingen förklarade sig emellertid icke kunna förifrågavarande område erlägga högre belopp än 1,321 kronor 31 öre; och då Eders Kongl. Maj:t vid ärendets föredragning den 12 mars 1886 fann församlingens anbud oantagligt, förföll frågan.

Domänstyrelsen har nu, liksom förra gången, med afseende på det ändamål, hvarför ifrågavarande område skulle begagnas, och då det, enligt hvad upplyst blifvit, kunde utan ringaste olägenhet för brukningen af egendomen i öfrigt derifrån skiljas, tillstyrkt, att området måtte af församlingen få inlösas, hvilket domänstyrelsen anser böra ske genom erläggandet vid arrendeperiodens utgång den 14 mars 1891 af den köpeskilling, som varder bestämd. Den af myndigheterna nu förordade, af församlingen godkända lösesumman vore visserligen lägre än den, som af domänstyrelsen förut föreslagits, men med hänsyn till det prisfall å jord, som sedan dess otvifvelaktigt inträdt, har styrelsen ej något att erinra mot den nu ifrågasatta lösesummans belopp. Hvad tillförordnade domänintendenten hemstält derom, att innehafvarne af de på området befinnliga tre husmanslägenheterna skulle vid öfverlåtelsen till församlingen förbehållas besittningsrätt till lägenheterna under sin och sina hustrurs lifstid mot erläggande af årlig afgäld, har domänstyrelsen ej biträdt, då ifrågavarande lägenheter tillkommit utan vederbörligt tillstånd och det ej vore sannolikt, att församlingen skulle underkasta sig en sådan inskränkning i dispositionsrädden öfver området, åtminstone ej utan väsentlig nedsättning i lösesumman. Beträffande frågan huru, i händelse afsöndringen medgåfves, förhållandet mellan det afsöndrade området och stamhemmanet i afseende på detta ålliggande onera skulle ordnas, antingen för det förra borde erläggas afgäld eller, såsom församlingen hemstält, för-

delning af mantalet ega rum, har domänstyrelsen ej funnit någon olägenhet för kronan vara förenad med ett tillmötesgående af församlingens önskan i detta afseende, utan tvärt om ansett härigenom åstadkommas större reda, då efter mantalsfördelningen de särskilda delarne af hemmanet finge hvar för sig utgöra de å hvarje del belöpande onera och i kronoräkenskaperna ej behöfde debiteras särskild afgift för det försälda området; dock borde, i händelse mantalsfördelning skedde, kostnaden derför drabba församlingen, hvars andel i hemmanet emellertid syntes i likhet med försälda mindre kronoegendomar böra iklädas frälse natur. Slutligen har domänstyrelsen hemstält, att den inflytande lösesumman måtte på samma sätt som köpeskillinger för försälda mindre kronoegendomar användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

På grund af hvad sålunda förekommit får jag, efter samråd med chefen för finansdepartementet, hemställa, det Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att medgifva,

att från indragna fanjunkarebostället $\frac{7}{16}$ mantal Bjuf n:o 3 (förr n:o 16) må till Bjufs församling för ofvan omförmälda ändamål för alltid upp-låtas ifrågavarande jordområde om 67 ar 20 qvadratmeter, mot vilkor att församlingen dels vid nu lopande arrendeperiods utgång den 14 mars 1891 i länets ränteri såsom köpeskilling inbetalar ett belopp af 1,353 kronor 60 öre, dels och bestrider all kostnad för bestämmande af mantal å berörda område, hvilket i likhet med försälda mindre kronoegendomar iklädes frälse-natur,

samt att nämnda köpeskilling må få användas på enahanda sätt, som är bestämdt i fråga om köpeskillingarna för de hemman och lägenheter, hvilkas försäljning eger rum jemlikt nådiga brefvet den 29 maj 1874.»

På tillstyrkan af statsrådets öfrige ledamöter täcktes
Hans Maj:t Konungen bifalla hvad departementschefen
sålunda hemstält; och skulle proposition till Riksdagen
aflåtas af innehåll bilagan B vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo

Alfred Zimmerman.